

Ziņojums “Par progresu jauno Natura 2000 teritoriju izveidē labvēlīga biotopu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai”.

Jānis Zitāns, AS "Latvijas valsts meži",
Gita Strode, Dabas aizsardzības pārvalde,
05.08.2026., ZM Meža konsultatīvās
padomes sēde

8/5/2026

1

Pamatojums

Ministru kabineta 2025. gada 21. Janvāra sēdes protokols Nr. 3., 28. §
Rīkojums "Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2026.-2030. gadam"

Protokollēmuma 3.p.

*Zemkopības ministrijai sadarbībā ar Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju **nodrošināt** īpaši aizsargājamo teritoriju **Natura 2000 noteikšanu**, lai Eiropas Savienības nozīmes biotopiem sasniegtu **atbilstību Eiropas Komisijas 1997. gada 18. novembra vadlīniju Hab.97/2, rev. 4** nosacījumiem attiecībā par biotopiem: veci vai dabiski boreāli meži, veci jaukti platlapju meži, staignāju meži, nogāžu un gravu meži, purvaini meži un aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži). Zemkopības ministram pēc saskaņošanas ar viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministru līdz **2025. gada 1. jūlijam** iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā grozījumus attiecīgajos normatīvajos aktos.*

Eiropas Komisijas 1997. gada 18. novembra vadlīniju Hab.97/2, rev. 4 nosacījumi

nosaka procentuālos rādītājus jeb tā saukto **20%–60% principu**, kas ES dalībvalstīm jāievēro, veidojot un pilnveidojot *Natura 2000* īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklu

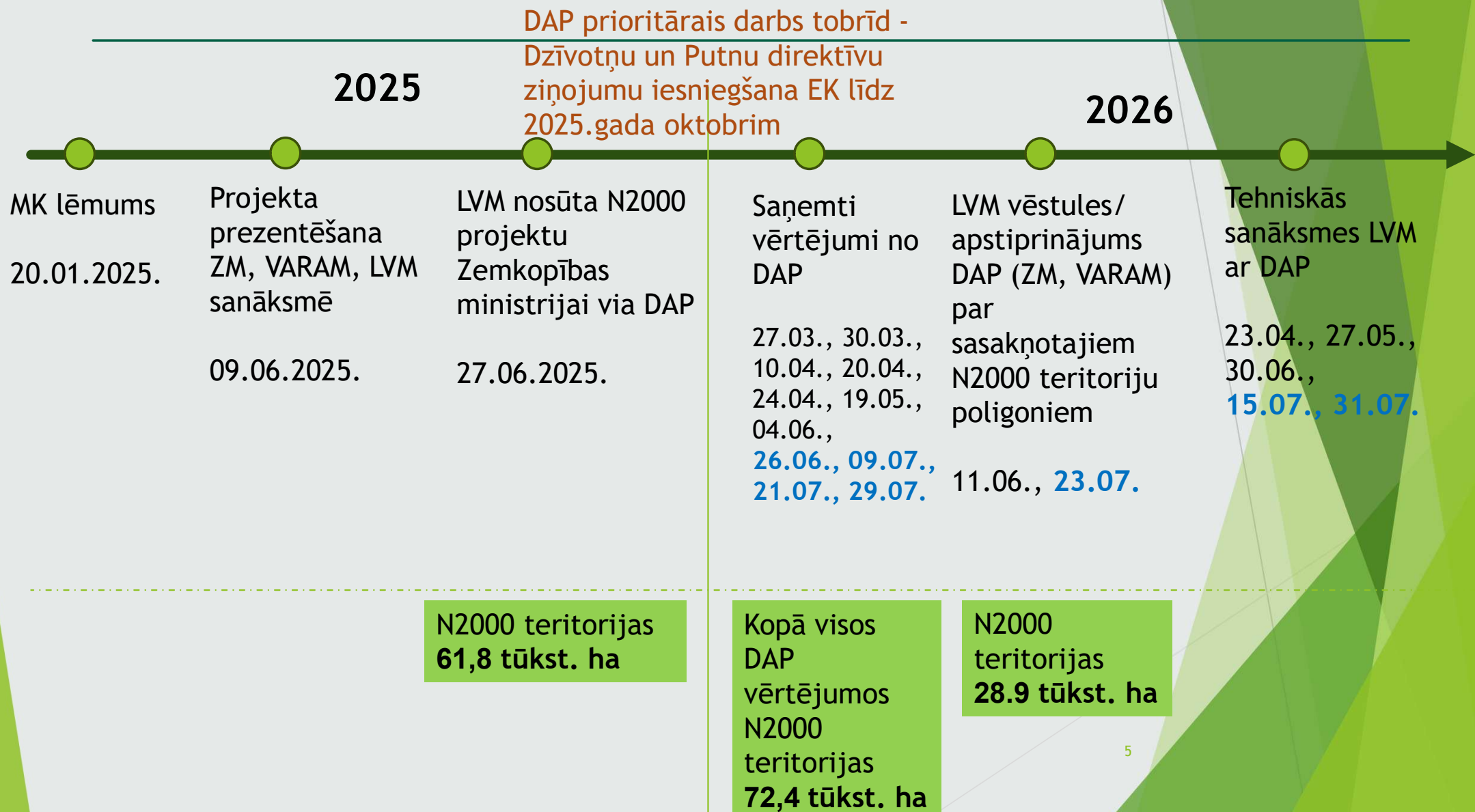
- Vismaz 20% no biotopu kopējās platības tiek nodrošināta aizsardzība Natura 2000 tīklā (20% robežvērtība): attiecas uz sugām un biotopiem, kuri ir plaši izplatīti Eiropas Savienībā, nav apdraudēti vai kuru dzīvotnes atrodas uz dabiskā areāla robežas.
- Vismaz 60% no biotopu kopējās platības tiek nodrošināta aizsardzība Natura 2000 tīklā (60% robežvērtība): attiecas uz sugām un biotopiem, kas ir **klasificēti kā prioritāri**, reti, ievērojami apdraudēti vai kuru saglabāšanai nepieciešami īpaši aizsardzības pasākumi
- Iespējams diskutēt par atkāpēm ar Eiropas Komisiju par prioritārajiem biotopiem, ja spējam pierādīt, ka aizsardzība tiek nodrošināta vispārēji

Zinātniskie pamatojumi

Sagatavojot zinātniskos pamatojumus, DAP jāņem vērā Ministru kabineta 2012.gada 28.maija noteikumi Nr.199 «Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) izveidošanas kritēriji Latvijā»

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Padomes 1992.gada 21.maija Direktīvas 92/43/EEK par dabisko biotopu savvaļas faunas un floras aizsardzību.

Ņemot vērā to, ka visa informācija par sugām un biotopiem kā atvērtie dabas dati būs jāziņo Natura 2000 datu bāzē, DAP, izvērtējot AS LVM sniegtos priekšlikumus, ņem vērā to, cik ticami ģeotelpiskie dati pieejami, kā arī to, vai lieguma izveide konkrētā vietā nekonfliktēs ar citām saimnieciskajām iecerēm (piemēram, derīgo izrakteņu ieguve), kas nākotnē var radīt iespējamus riskus gan dabas aizsardzībai, gan ekonomiskām interesēm.

NATURA 2000 priekšlikumi - virzība

Projekts	Platība, ha	t.sk. mežs, ha	Vidējā platība, ha	Prioritārie ES biotopi (meža)*, ha	Citi ES biotopi, ha
LVM rezervētais un DAP nodotais MK rīkojuma izpildei 27.06.2025.	61 822	52 665	36	39 273	13 050
DAP sasakņotais uz 05.08.2026.	28 985	24 312	42	18 661	5562

*9010 - veci vai dabiski boreāli meži;

9020 - veci jaukti platlapju meži;

9080 - staignāju meži;

9180 - nogāžu un gravu meži;

91D0 - purvaini meži;

91E0 - aluviāli meži

Esošais Natura 2000 tīkla pārklājums un prognozes

KODS	ES BIOTOPA NOSAUKUMS	PLATĪBA LATVIJĀ*, HA	PLATĪBA NATURA 2000 TERITORIJĀS*, HA	ESOŠAIS % NATURA 2000	PAPILDUS AIZSARGĀTĀ BIOTOPU PLATĪBA PĒC JAU SASKAŅOTAJIEM PRIEKŠLIKUMIEM	IESPĒJAMĀIS % PĀRKLĀJUMS PĒC PRIEKŠLIKUMIEM
9010*	Veci vai dabiski boreāli meži	93910,00	29301	31,2	18246	50,6
9020*	Veci jaukti platlapju meži	16442,00	4639	28,2	3565	49,9
9080*	Staignāju meži	28892,00	8774	30,4	5086	48,0
9180*	Nogāžu un gravu meži	7096,00	4249	59,9	141	61,9
91D0*	Purvaini meži	79362,00	33513	42,2	9229	53,9
91E0*	Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)	15547,00	4559	29,3	3142	49,5

Turpmākās rīcības	Termiņš
LVM un DAP saskaņotas teritorijas pēc savstarpēja izvērtējuma ~2/3	31.08.2026.
Teritoriju precizēšana par poligoniem, kur atšķiras viedokļi ~ 1/3	23.09. - 31.10. trešdienās un piektdienās plkst. 10:00 - 12:00
DAP virza VARAM saskaņotās teritorijas	15.12.